

Bo Lauritzen

Lønmodtageres retsstilling
ved insolvente
virksomhedsophør

ADVOKAT
JERRY OSBAK
NØRREGADE 30 - 1165 KBH. K
(100 m FRA NØRREPORT)
TLF. (01) 14 42 00 - GIBO 924 76 70

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
2000

Lønmodtageres retsstilling ved insolvente virksomhedsophør
1. udgave

© 2000 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller
mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er
uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Omslagsillustration: Morten Højmark
Tryk: Narayana Press, Gylling
Printed in Denmark 2000
ISBN 87-574-0087-1

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Telefon: 33 95 97 00
Telefax: 33 95 99 97
e-mail: fl@djoef.dk
Homepage: www.djoef.dk/forlag

Forord

Antallet af insolvente virksomhedsophør er mere end halveret inden for de sidste 5 år. De personer, der beskæftiger sig med lønmodtageres retsstilling ved insolvente virksomhedsophør, har imidlertid ikke oplevet et tilsvarende fald i behovet for rådgivning inden for området. En del af forklaringen herpå kan være, at bobehandlerne oftere end tidligere har midler til at fortsætte virksomhedens aktiviteter i en periode. De afledte juridiske spørgsmål vedrørende boets indtræden i ansættelsesforholdet, sikkerhedsstillelse for fremtidig løn og virksomhedsoverdragelse fra konkursboet kræver som oftest juridisk assistance. Endvidere har man set flere konkursboer med fuld, eller næsten fuld, dækning til privilegerede krav, hvilket har medført en grundigere prøvelse af lønmodtagernes fordringer mod boet.

Bogen henvender sig primært til medarbejdere i faglige organisationer, advokater, der repræsenterer lønmodtagere, bobehandlere og øvrige aktører på den juridiske scene. Der er tale om en bog, der egner sig bedst til opslag om et bestemt emne, men som også kan læses sammenhængende som en gennemgang af reglerne om lønmodtageres retsstilling ved insolvente virksomhedsophør.

Min sekretær Henriette Svankjær, der jo egentlig har skrevet bogen, er jeg megen tak skyldig. Referendar Jacob Sand takker jeg for hjælp med de indledende øvelser. Taknemmelig er jeg også for kommentarerne fra de af mine kolleger hos Dragsted Schlüter Aros Advokatfirma, der har ydet en altruistisk indsats med at gennemlæse manuskriptet. Tak til advokat Arvid Andersen, advokatfuldmægtig Jannie C. Nielsen og advokatfuldmægtig Mikael Würtz. Også tak til Sidsel Jacobsen, der tålmodigt har hørt på, at bogen blev talt ind på bånd.

København, den 13. januar 2000

Bo Lauritzen

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1. Indledning	1
1.1. Afgrænsning af emner og systematik	1
1.2. Litteratur	2
Kapitel 2. Generelt om insolvensinstitutterne	5
2.1. Generelt	5
2.2. Historisk oversigt	5
2.3. Betalingsstandsning	7
2.3.1. Grundlæggende principper for betalingsstandsning	7
2.3.2. Kreditor kontrol	8
2.3.3. De ansattes retsstilling	9
2.3.4. Betalingsstandsning processen	10
2.3.5. Stille betalingsstandsning	13
2.4. Konkurs	13
2.4.1. Ligelighedsprincippet	13
2.4.2. Konkursordenen	14
2.4.3. Konkurs processen	16
2.4.3.1. Kuratorvalg	16
2.4.3.2. Valg til kreditorudvalg	17
2.4.3.3. Orientering til kreditorerne	17
2.4.3.4. Anmeldelse af krav	17
2.4.3.5. Fordringsprøvelse	17
2.4.3.6. Boets slutning	18
2.5. Tvangsakkord	18
2.5.1. Akkordformer	19
2.5.2. Tvangsakkord processen	20
2.6. Gældssanering	20
2.6.1. Gældssanerings processen	21
2.7. Fristdagssystemet	21
2.7.1. Afgrænsning af lønprivilegiet	21
2.7.2. Fristdagsgrundlag	22
2.7.3. Flere konkursbegæringer	23
2.7.4. Fastholdelse af fristdagen (sløjfereglen)	24

2.8.	Nærstående	25
2.8.1.	Konkurslovens nærståendebegreb	25
2.8.1.1.	Relationer mellem fysiske personer	26
2.8.1.2.	Relationer mellem et selskab og en fysisk person	26
2.8.1.3.	Andre relationer	28
Kapitel 3. Det insolvensretlige lønmodtagerbegreb		29
3.1.	Lønmodtagerbegrebet	29
3.1.1.	Direktører	31
3.1.1.1.	Vurdering i forhold til Lønmodtagernes Garantifond	34
3.1.1.2.	Udformningen af Konkurslovens § 95 i relation til direktører	35
3.1.2.	Bestyrelsesmedlemmer	36
3.1.2.1.	Forholdet mellem Funktionærloven og Konkursloven	37
3.1.2.2.	Medarbejdervalgte bestyrelses- repræsentanter	38
3.1.3.	Selvstændigt erhvervsdrivende	38
3.1.3.1.	Generelt	38
3.1.3.2.	Repræsentanter	40
Kapitel 4. Lønmodtagernes Garantifond		43
4.1.	Generelt om loven	43
4.1.1.	Dækningssituation	43
4.1.2.	Dækningsområdet	44
4.1.3.	Dækningsberettigede	44
4.1.4.	Garantibetalingen	44
4.1.5.	Anmeldelse	45
4.1.6.	EU-direktiv 80/987	45
Kapitel 5. Individualforfølgning		47
5.1.	Hovedprincipper	47
5.1.1.	Eksekutionsfundament	47
5.1.1.1.	Domme og kendelser	47
5.1.1.2.	Retsforlig	48
5.1.3.3.	Udenretlige forlig	49
5.1.1.4.	Checks	49
5.1.2.	Genstanden for udlæg	49

5.1.3.	Påtvunget afdragsordning	50
5.2.	Overvejelser ved valg af inddrivelsesform	50
5.2.1.	Privilegerede fordringer	50
5.2.2.	Sammensatte fordringer	51
5.2.3.	Inddrivelse under betalingsstandsning	52
5.2.4.	Særligt om søfolk	53
5.3.	Lov om inkassovirksomhed	53
5.3.1.	Faglige organisationers inddrivelse af fordringer	54

Kapitel 6. Betalingsstandsning		57
6.1.	Informationer om betalingsstandsning	57
6.2.	Sikkerhedsstillelse for fremtidig løn m.v.	57
6.3.	§ 94-krav	62
6.4.	Masseafskedigelse	64
6.5.	Tillidsrepræsentantbeskyttelse	67
6.6.	Lønmodtagernes Garantifond	67

Kapitel 7. Konkurs		69
7.1.	Konkursbegæring	69
7.1.1.	Generelt	69
7.2.1.	Udformningen af konkursbegæring	70
7.3.1.	Inkassoloven	71
7.4.1.	Værneting	73
7.1.5.	Konkursdebitor	74
7.1.5.1.	Interessentskaber	74
7.1.5.2.	Kommanditselskaber	75
7.1.5.3.	Partrederier	75
7.1.5.4.	Foreninger	75
7.1.5.5.	Andelsselskaber (A.m.b.A.)	76
7.1.5.6.	Fonde	77
7.1.5.7.	Filialer af udenlandske selskaber	77
7.1.5.8.	Registreringspligt	79
7.2.	Konkursbetingelserne	80
7.2.1.	Konkursfordringen	80
7.2.2.	Skyldners insolvens	81
7.2.3.	Retlig interesse	83
7.3.	Skifterettens behandling af konkursbegæringen	85
7.3.1.	Sikkerhedsstillelse for omkostninger ved konkursen	87
7.3.2.	Omkostninger ved indgivelse af konkursbegæring	88
7.4.	Boets indtræden i ansættelsesforhold	89

7.4.1.	Generelt	89
7.4.2.	Indtræden vs. opsigelse	90
7.4.3.	Boets indtrædelsesret og indtrædelsespligt	90
7.4.4.	Fristen for boets meddelelse om indtræden	92
7.4.5.	Massekrav ved indtræden	95
7.4.6.	Stiltiende indtræden	97
7.4.7.	Massekrav ved ikke-indtræden	98
7.4.8.	Sikkerhedsstillelse	99
7.5.	Masseafskedigelse	101
7.6.	Konkursregulering	103
7.6.1.	Generelt	103
7.6.2.	Sædvanligt/rimeligt varsel	104
7.6.3.	Genstanden for konkursregulering	107
7.6.4.	Tidspunktet for konkursregulering	108
7.6.4.1.	Konkursregulering af et løbende opsigelsesvarsel	108
7.6.4.2.	Konkursregulering med tilbagevirkende kraft	108
7.6.5.	Erstatning for konkursregulering	111
7.6.6.	Konkursregulering ved virksomhedsoverdragelse	112
7.7.	Anmeldelse af krav i konkursboet	112
7.7.1.	Konkursfordringen	112
7.7.1.1.	§ 94-krav	113
7.7.1.2.	Massekrav	113
7.7.2.	Udformning af anmeldelsen	113
7.7.3.	Fristen for anmeldelse i konkursboet	114
7.8.	Omstødelse af lønkrav	116
7.8.1.	Generelt	116
7.8.2.	Gaver (Konkurslovens § 64)	117
7.8.3.	Løn til skyldnerens nærstående (Konkurslovens § 66)	117
7.8.4.	Betaling før normal betalingstid m.v. (Konkurslovens § 67)	119
7.8.5.	Betaling af gæld efter fristdagen (Konkurslovens § 72)	119
7.8.6.	Generalklausulen (Konkurslovens § 74)	120
7.8.7.	Bestyrelsesvederlag (Aktieselskabslovens § 64)	120
Kapitel 8. Dødsboer		123
8.1.	Skifteformer	123
8.1.1.	Boudlæg uden skiftebehandling	123
8.1.2.	Bobestyrerboer	124

8.2.	Mellempærioden – tiden fra dødsfald til afgørelse om behandlingsform	124
8.3.	Insolvensbehandling	125
8.3.1.	Dødsboets indtræden i ansættelsesforhold	126
8.3.2.	Anmeldelse af krav i dødsboet	126
Kapitel 9. Virksomhedsoverdragelse		129
9.1.	Generelt	129
9.2.	Overdragelse	130
9.2.1.	Funktionærlovens § 2, stk. 8	131
9.2.2.	Overdragelsestidspunktet	131
9.2.3.	Faktiske overtagerer	132
9.3.	Arbejdsforhold	134
9.4.	Bestående	135
9.5.	Virksomhed	139
9.5.1.	Færdiggørelse af igangværende arbejder	141
9.6.	Indtræden i rettigheder og forpligtelser	142
9.6.1.	Generelt	142
9.6.2.	Konkurslovens § 63	145
9.6.3.	Indtræden i opsigelse	146
9.7.	Kollektive overenskomster	147
9.8.	Forhold efter overdragelsen	150
9.8.1.	Erhververs regreskrav	150
9.8.1.1.	Regreskravet	150
9.8.1.2.	Regreskravets stilling i konkursordenen	153
9.8.1.2.1.	Indfrielsesbaseret refusionskrav	153
9.8.1.2.2.	Indfrielsesbaseret refusionskrav ved virksomhedsoverdragelse i konkurs	154
9.8.1.2.3.	Aftalebaseret refusionskrav	154
9.8.2.	Rådgiveransvar	155
Kapitel 10. Konkursboets fordringsprøvelse		157
10.1.	Kurators indstilling	157
10.1.1.	Møde til fordringsprøvelse	158
10.1.2.	Fordringer undtaget fra prøvelse	159
10.2.	Prøvelsen af de enkelte krav	160
10.2.1.	Privilegerede krav	160
10.2.1.1.	Generelt	161
10.2.1.2.	Løn og andet vederlag	165

10.2.1.3.	Erstatning for afbrydelse af arbejdsforholdet	171
10.2.1.3.1.	Generelt	171
10.2.1.3.2.	Opgørelsen af erstatningskravet	173
10.2.1.3.3.	Andre forhold	177
10.2.1.4.	Godtgørelse	179
10.2.1.4.1.	Godtgørelse i henhold til lov	179
10.2.1.4.2.	Aftalt godtgørelse	183
10.2.1.5.	Feriegodtgørelse	184
10.2.1.5.1.	Generelt	184
10.2.1.5.2.	Ferie i opsigelsesperioden	186
10.2.1.5.3.	Ferietabserstatning	190
10.2.1.6.	Ældre krav	191
10.2.1.6.1.	Bestemmelsens tilblivelse	192
10.2.1.6.2.	Uden ugrundet ophold	193
10.2.1.6.3.	Udlæg der ikke kan opretholdes	198
10.2.1.7.	Sagsomkostninger og renter	198
10.2.1.7.1.	Omkostninger	198
10.2.1.7.2.	Renter	200
10.2.1.7.3.	Renter i relation til Lønmodtagernes Garantifond	202
10.3.	Nægtelse af privilegium til nærstående	203
10.3.1.	Bestemmelsens tilblivelseshistorie	203
10.3.2.	Nægtelsesgrunde	205
10.3.2.1.	Løn- og arbejdsvilkår	205
10.3.2.2.	Henstand	206
10.3.2.3.	Økonomisk interesse	207
10.3.2.4.	Andre nægtelsesgrunde	210
10.3.3.	Garantidækning for nærstående	211
Kapitel 11. LG's prøvelse		213
11.1.	Maksimumgrænsen	213
11.1.1.	Feriegodtgørelse	213
11.1.2.	A-skat m.v.	214
11.1.3.	Direktivets regler om maksimum	214
11.2.	Anmeldelsesfrist over for Lønmodtagernes Garantifond	215
11.2.1.	Andre krav end feriegodtgørelse	215
11.2.2.	Feriegodtgørelse	217
11.3.	Garantiens territoriale afgrænsning	219

Kapitel 12. Retssager mod boet og Lønmodtagernes Garantifond	223
12.1. Retssager mod konkursboet	223
12.1.1. Generelt	223
12.1.2. Saglig kompetence	225
12.1.3. Verserende retssager på konkurstidspunktet	226
12.1.4. Udeblivelsesdomme	227
12.2. Retssager mod dødsboer	228
12.3. Retssager mod Lønmodtagernes Garantifond	228
12.3.1. Generelt	228
12.3.2. Henvisning mv.	228
12.3.3. Prøvelse af Lønmodtagernes Garantifonds afgørelser	231
Kapitel 13. Udlodning	233
13.1. Generelt	233
13.2. Skat	234
13.2.1. Boets indeholdelsespligt	234
13.2.1.1. Periodisering	234
13.2.1.2. Skatteberegning	235
13.2.1.3. Skattekravets stilling i konkursordenen	237
13.3. Udbetaling fra Lønmodtagernes Garantifond	239
13.3.1. Generelt	239
13.3.2. Skatteberegning	241
13.3.3. Dagpengelån	242
Litteraturliste	245

Bogen eller lignende bøger kan findes på:

Juridisk Antikvariat

www.lovsamlingen.dk